

Infekcia COVID-19 na Slovensku znova zvyšuje nadúmrtnosť, v októbri to bola štvrtá najčastejšia príčina úmrtí v SR

Posledná aktualizácia: 23.01.2023 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Dátum publikovania: 29.11.2021

Prílohy a tabuľky k TS počet zomretých a príčiny úmrtí v SR v októbri 2021 (zip - 30 kB)

Demografia – Počet zomretých a príčiny úmrtí v Slovenskej republike v októbri 2021

Celková nadúmrtnosť v októbri 2021 na Slovensku dosiahla 16 %, stále bola najvýraznejšia v skupine mladších seniorov (od 65 do 74 rokov). Najhoršia situácia bola v Prešovskom kraji, kde počet zomretých bol až o 42 % vyšší ako v priemere predošlých päť rokov.

Zhoršujúca sa tretia vlna pandémie COVID-19 značne ovplyvnila vývoj mesačnej úmrtnosti. Na Slovensku v októbri 2021 zomrelo vyše 5,3 tisíca osôb, čo je najvyšší počet od apríla tohto roka. Počet zomretých prevyšoval o 15,8 % priemer rovnakého mesiaca predošlých piatich rokov *. Do októbrového porovnania s priemerom predošlých 5 rokov pritom už vstúpili vyššie hodnoty z minulého roka, kedy sa prvý mesiac prejavili dôsledky nastupujúcej druhej vlny pandémie. V októbri 2020 počet zomretých prevýšil päťročný priemer o 23 %. Vyplýva to z predbežných dát o počtoch zomretých a príčinách úmrtí v októbri 2021, ktoré aktuálne zverejnil Štatistický úrad SR. Súčasne úrad revidoval aj údaje za predošlé mesiace tohto roka.

„Dopady koronavírusu sa znova zhoršujú, v októbri ochoreniu COVID-19 podľahlo 439 osôb, teda štvornásobne viac ako v septembri. Počet obetí bol o 10 % nižší ako pred rokom v októbri, kedy sa začali výrazne prejavovať dôsledky druhej vlny pandémie. Aktuálne sa koronavírus vyšplhal na štvrtú najčastejšiu príčinu úmrtia v SR s viac ako 8 % podielom zo všetkých zomretých, je to výrazný skok za posledné tri mesiace,“ uviedla Zuzana Podmanická, riaditeľka odboru štatistiky obyvateľstva ŠÚ SR.

Od začiatku pandémie (marec 2020) ku koncu októbra 2021 spôsobil koronavírus v súhrne na Slovensku úmrtie viac ako 15,8 tisíca osobám.

Nadúmrtnosť sa prejavila vo všetkých krajoch okrem Bratislavského

Nadúmrtnosť, teda zvýšený počet zomretých v porovnaní s päťročným priemerom sa v októbri tohto roka prejavila v siedmich slovenských krajoch, pričom dosahovala 4 až 42 %. Najhoršia situácia bola v Prešovskom (42 %) a Žilinskom kraji (23 %). Len v jednom, a to v Bratislavskom kraji, bol počet úmrtí mierne nižší než priemer predošlých piatich rokov. Výraznú nadúmrtnosť v Prešovskom kraji ovplyvnil najmä nárast úmrtí na choroby obehovej sústavy a nádorov oproti predchádzajúcim piatim rokom. V Žilinskom kraji nadúmrtnosť v októbri ovplyvnil predovšetkým nárast úmrtí na koronavírus a choroby obehovej sústavy.

V porovnaní so septembrovými hodnotami tohto roka sa situácia zhoršila v Prešovskom kraji, nadúmrtnosť vzrástla prudko o 33 p. b. a dosiahla viac ako 42 %. Naopak najvýraznejšie zlepšenie situácie bolo v Trnavskom kraji (pokles o 9 p. b.).

Najviac osôb v absolútnych číslach, vyše 4,1 tisíca, zomrelo v októbri vo vekovej skupine seniorov (65+), čo je oproti päťročnému priemeru o 18 % viac. Až osem z desiatich úmrtí v októbri tvorili osoby práve tejto vekovej kategórie obyvateľov. Najvyššia nadúmrtnosť 24 % bola v desiatom mesiaci tohto roka v podskupine mladších seniorov (65 až 74 rokov).

V podskupine starších seniorov (75 a viac roční) bola nadúmrtnosť 16 %. V porovnaní so situáciou v septembri tohto roka sa zvýšila viac ako u mladších seniorov. Najvýraznejší medzimesačný posun sa prejavil u osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov), keď nadúmrtnosť poskočila o 7 p. b. a dosiahla 9 %.

COVID-19 bol v októbri už štvrtou najčastejšou príčinou úmrtí

Na následky infekcie COVID-19 zomrelo v októbri 439 osôb, čo je štvornásobne viac ako mesiac predtým a približne rovnako ako pred rokom (488 zomretých na COVID-19). Na začiatku druhej vlny koronakrízy, v októbri 2020 bol prvý výrazný nárast počtu úmrtí na koronavírus. Medzimesačne vtedy stúpol počet obetí viac ako osemnásobne a stal sa zároveň treťou najčastejšou príčinou spomedzi všetkých úmrtí.

V októbri 2021 sa dostal COVID-19 na štvrtú priečku medzi najčastejšími príčinami úmrtia z 12. augustovej a 6. septembrovej priečky. Podiel obetí tohto ochorenia predstavoval viac ako 8 % zo všetkých zomretých.

Takmer 80 % obetí tohto vírusu predstavovali v októbri 2021 osoby nad 65 rokov, z toho prevažne starší seniori 75 a viac roční, ktorých ale zomieralo menej ako v októbri minulého roka. Päťtinu úmrtí na koronavírus v októbri tohto roka tvorili ľudia v produktívnom veku. Medziročne ich počet vzrástol o takmer 10 %.

Na regionálnej úrovni mal koronavírus najväčší podiel na príčinách úmrtí v Žilinskom kraji (14 %), z ktorého pochádzala takmer štvrtina (23 %) všetkých zomretých na COVID-19 v SR. Najlepšie na tom bol Bratislavský kraj, kde zomrelo 21 osôb na koronavírus a tvorili tak 4 % podiel na celkovom počte úmrtí v tomto kraji.

Najčastejšími príčinami úmrtí v desiatom mesiaci tohto roka boli choroby obehovej sústavy tvorili 43 % úmrtí (2,3 tisíce osôb) a nádory, ktorých podiel na celkových úmrtiach dosiahol 22 % (1,2 tisíce osôb). Tieto dve skupiny príčin úmrtí sú dlhodobou najčastejšími príčinami úmrtí s výnimkou prvých troch mesiacov roka 2021, kedy práve infekcia COVID-19 bola najčastejšou príčinou úmrtí. Kým na choroby obehovej sústavy zomrelo v októbri 2021 oproti priemeru predošlých piatich rokov o 5 % viac osôb, v prípade nádorov sa hodnoty priblížili k predošlým rokom.

Treťou najčastejšou príčinou boli s podielom 10 % choroby dýchacej sústavy, pričom nadúmrtnosť oproti 5-ročnému priemeru bola druhý mesiac (prvým bol august) najvýraznejšia zo všetkých príčin úmrtí, v októbri predstavovala až vyše 74 % (v auguste 26 %).

Príčiny úmrtí sa klasifikujú podľa 22 skupín ochorení **Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH)**.

* priemer údajov za október 2016 – 2020

Dáta o úmrtnosti a príčinách úmrtí nájdete na www.statistics.sk v databáze Štatistického úradu SR DATAcube.:

Mesačné dáta – Zomretí podľa mesiaca úmrtia, veku, pohlavia a príčiny smrti - SR-oblasť-kraj (mesačne) [om3801mr]

Počty zomretých a príčiny úmrtí v SR podľa 22 skupín Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH) po mesiacoch aj v súhrne za rok (vrátane ochorenia COVID-19). Dátová kocka obsahuje regionálne štruktúry (kraje, SR), vekové štruktúry (predproduktívny, produktívny aj poproduktívny vek, aj vekové skupiny po 5 rokoch). Mesačné dáta pre rok 2021 sú predbežné, definitívne mesačné dáta o počte úmrtí budú dostupné v 1. štvrtroku 2022.

Týždenné dáta – Zomrelí podľa vekových skupín a pohlavia - SR-oblasť-kraj (týždenne) [om3003tr]

Pribúdajú vždy 4 týždne spolu, tabuľka obsahuje štruktúry podľa 5-ročných vekových skupín aj regionálne štruktúry/kraje. Údaje sú reportované Eurostatu.

EUROSTAT zverejňuje najaktuálnejšie dáta o úmrtnosti v Európe na týždennej báze v tabuľke: [Deaths by week](#).

Týždenné dáta pre rok 2021 sú predbežné, definitívne týždenné dáta o počte úmrtí budú dostupné v 1. štvrtroku 2022.

Týždenné dáta nie sú totožné s mesačnými dátami (niektoré týždne patria do dvoch mesiacov).

Definitívne údaje za rok sú dostupné vždy až po skončení kalendárneho roka, údaje za rok 2021 budú zverejnené v 2.

štvrtroku 2022 na www.statistics.sk v záložke [Štatistiky / Demografia a sociálne štatistiky / Obyvateľstvo a migrácia /](#)

[Ukazovatele / Pramenné dielo – Zomretí](#). Pramenné dielo obsahuje podrobné údaje o počtoch zomretých z rôznych aspektov.

Dáta k príčinám úmrtí sú tiež v záložke [Štatistiky / Demografia a sociálne štatistiky / Obyvateľstvo a migrácia / Ukazovatele / Pramenné dielo – Príčiny smrti](#)

Štatistický úrad SR je gestorm spracovania dát o úmrtnosti ako demografického javu v rámci prirodzenej reprodukcie obyvateľstva SR na národnej aj medzinárodnej úrovni.

Súčasťou štatistiky úmrtnosti sú i príčiny úmrtí. Štatistické dáta o **príčinách úmrtí** analyzujú špecialisti Štatistického úradu SR spolu s odborníkmi **Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou** v kontexte diagnóz chorôb, ktoré sa týkali zomretého. V rámci osobitného prístupu k spracovaniu dát o úmrtiach na COVID-19 a pre poznanie skutočných dopadov tohto ochorenia na spoločnosť sa venuje špeciálna pozornosť všetkým úmrtiam, ktoré sú prejavmi a dôsledkami podobné COVID-19. Po dôslednej analýze sa predbežné dáta o príčinách úmrtí revidujú v spolupráci s medicínskymi expertmi.

Rozdiel medzi **predbežnými a definitívnymi dátami** existuje vo všetkých štatistických oblastiach, revízia dát je štandardným postupom. Je to tak pri väčšine štatistických výstupov, vrátane štatistík úmrtí a ich príčin v celej EÚ.

Dáta, ktoré aktuálne denne zverejňuje **Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI)** a **Ministerstvo zdravotníctva SR** prostredníctvom korona.gov.sk o počtoch zomretých sú prvé predbežné dáta, ako sú postupne hlásené zo všetkých regiónov. Neskôr sa úmrtia spracujú presne podľa dátumu úmrtia do príslušného dňa, mesiaca a tiež podľa príčin úmrtí, pričom sa príčiny úmrtí analyzujú a revidujú, ak je to potrebné. Úmrtia na COVID-19, ktoré prezentuje ŠÚ SR predstavujú prípady, v ktorých bol COVID-19 **hlavnou príčinou úmrtia**, tzn. ide o úmrtia „na COVID“, nie úmrtia „s COVID-om“.

Štatistické dáta o zomretých spracováva ŠÚ SR z doručených formulárov „List o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí“, v ktorých sú uvedené základné údaje o zomretom, vrátane diagnózy podľa **Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH – 10)** uvedenej ako hlavná príčina úmrtia. Formuláre po skončení každého mesiaca poskytuje ŠÚ SR približne tisíc matrík v SR, ktoré zbierajú dáta o zomretých z takmer 3-tisíc miest a obcí SR. Formulár „List o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí“ vyplnía obhliadajúci lekár. ŠÚ SR je spracovateľom dát, nemá vplyv na údaje uvedené vo formulári.

Definitívne výsledky o počtoch ľudí zomretých na konkrétne ochorenie (hlavná príčina úmrtia) zverejňuje Štatistický úrad SR po skončení referenčného roku. Regionálne štruktúry uvádzajú zomretých podľa miesta trvalého bydliska (nie miesta kde zomrel).

Vydal:

Štatistický úrad SR
Lamačská cesta 3/C
840 05 Bratislava 45
Slovenská republika

Hovorca:

tel. +421 2 50 236 553
e-mail: hovorca@statistics.sk

Sociálne siete :

Informačný servis:

tel. +421 2 50 236 339
+421 2 50 236 335

e-mail: info@statistics.sk

Upozornenie: Pri uverejnení celej informatívnej správy alebo jej časti prosíme uviesť zdroj informácií Štatistický úrad Slovenskej republiky. Štatistický úrad SR tvorí kvalitné štatistiky užitočné pre spoločnosť podľa 16 zásad týkajúcich sa inštitucionálneho prostredia, štatistických procesov a výstupov podľa Kódexu postupov pre európsku štatistiku.